

โครงการอบรมหลักสูตร “หลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย” (นธป.) รุ่นที่ ๕

๑. หลักการและเหตุผล

ศาลรัฐธรรมนูญจัดตั้งขึ้นมานับตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ จนกระทั่งถึงในปัจจุบัน ให้มีอำนาจหน้าที่สำคัญในการพิจารณาวินิจฉัยคดีตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ และกฎหมายอื่น เพื่อพิทักษ์ความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญ และสร้างบรรทัดฐานที่ถูกต้องในทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตลอดจนคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ซึ่งที่ผ่านมาการทำหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณาวินิจฉัยคดีโดยยึดหลักนิติธรรม หลักประชาธิปไตย และหลักสิทธิมนุษยชนมาโดยตลอด อีกทั้งตามแผนยุทธศาสตร์ศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๙ ศาลรัฐธรรมนูญได้กำหนดวิสัยทัศน์เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานว่า “ศาลรัฐธรรมนูญเป็นหลักของนิติรัฐและนิติธรรมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข” อีกทั้งยังมีพันธกิจหลักในการรักษาความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญ สร้างบรรทัดฐานการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ สร้างความถูกต้องเป็นธรรมของระบบนิติรัฐและรักษาความชอบธรรมของการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ในปัจจุบัน ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญยกร่างขึ้นมา และได้รับความเห็นชอบของประชาชนโดยการออกเสียงประชามติ ได้กำหนดกลไกหลายประการเพื่อจัดระเบียบและสร้างความเข้มแข็งต่อการปกครองของประเทศ ซึ่งการจะดำเนินการให้สำเร็จลุล่วงตามเจตนารมณ์ของร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างหน่วยงานทั้งหลายของรัฐและประชาชนทุกภาคส่วน ภายใต้กฎเกณฑ์ตามหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยและประสิทธิภาพการปกครองที่เหมาะสมกับสถานการณ์และลักษณะของสังคมไทย หลักความสุจริต หลักสิทธิมนุษยชน และหลักธรรมาภิบาล อันจะทำให้ประเทศสามารถขับเคลื่อนไปข้างหน้าได้อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ต่อไป ประกอบกับการที่ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญหลายประการ ทั้งที่เป็นอำนาจหน้าที่เดิมเช่นเดียวกับรัฐธรรมนูญฉบับก่อน และอำนาจหน้าที่ที่เพิ่มขึ้นใหม่ตามร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ศาลรัฐธรรมนูญจึงเป็นองค์กรหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้

ด้วยเจตนารมณ์ของร่างรัฐธรรมนูญและอำนาจหน้าที่รวมทั้งภารกิจของศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าวข้างต้น สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญจึงคำนึงถึงความสำคัญและความจำเป็นที่ผู้บริหารหรือผู้ทรงคุณวุฒิของหน่วยงานต่าง ๆ ทุกภาคส่วน จะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักนิติธรรม หลักประชาธิปไตย และหลักสิทธิมนุษยชนที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ และได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ถกแถลง และให้ข้อเสนอแนะด้านกฎหมาย การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และด้านอื่น ๆ ที่เป็นคุณประโยชน์ในการพัฒนาทุกองคาพยพของประเทศชาติต่อไป ซึ่งที่ผ่านมาสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้ดำเนินโครงการอบรมหลักสูตร “หลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย” (นธป.) มาแล้ว จำนวน ๔ รุ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ และประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยมีผู้เข้าอบรมแล้วจำนวนทั้งสิ้น ๒๐๗ คน ในครั้งนี้ศาลรัฐธรรมนูญจึงได้กำหนดให้มีการดำเนินโครงการอบรมหลักสูตร “หลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย” (นธป.) รุ่นที่ ๕ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ขึ้น

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและพฤติกรรมของบุคลากรทุกภาคส่วนให้ดำเนินการตามวิถีการปกครองตามหลักนิติธรรมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยมุ่งเน้นการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมาธิปไตย หลักความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญ หลักการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และหลักการควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจอธิปไตย

๒.๒ เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาความรู้ด้านหลักนิติธรรม หลักประชาธิปไตย และหลักสิทธิมนุษยชนที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของร่างรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันตามหลักวิชาการที่ถูกต้องต่อผู้บริหารและผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการคัดเลือก ให้สามารถนำความรู้ดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์หรือการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติ

๒.๓ เพื่อให้เกิดการสังเคราะห์และเสริมสร้างความร่วมมือในทางความรู้เกี่ยวกับหลักนิติธรรม หลักประชาธิปไตย และหลักสิทธิมนุษยชน จนเกิดเป็นแหล่งรวบรวมความรู้ดังกล่าวในการศึกษาค้นคว้าและเผยแพร่ต่อประชาชนให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องต่อไป

๓. เป้าหมายของโครงการ

ผลลัพธ์สุดท้ายของหลักสูตรคือ ผู้ผ่านการอบรม ได้รับการศึกษาในด้านหลักนิติธรรม หลักประชาธิปไตย และหลักสิทธิมนุษยชน มีสมรรถนะด้านการบริหารจัดการที่ดี สามารถนำการเปลี่ยนแปลงและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาอบรม ระยะเวลา และขอบเขตวิธีการอบรม

๔.๑ คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาอบรมต้องเป็นผู้นำหรือตัวแทนองค์กรที่คณะกรรมการเห็นเหมาะสมกรณีข้าราชการทหาร ตำรวจ ยศนายพลขึ้นไป และกรณีข้าราชการตั้งแต่ผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นไปหรือที่คณะกรรมการเห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการที่ดี

๔.๒ ระยะเวลาการอบรม (รวมถึงการศึกษาดูงาน) ตั้งแต่เดือนมกราคม-เดือนกันยายน ๒๕๖๐ สัปดาห์ละ ๑ วัน ทุกวันพุธ ระหว่างเวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๐๐ น.

๔.๓ การอบรมในห้องบรรยาย

๔.๓.๑ การบรรยายแบ่งออกเป็น ๓ กลุ่มวิชา ไม่น้อยกว่า ๑๑๗ ชั่วโมง โดยวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิของศาลรัฐธรรมนูญและผู้ทรงคุณวุฒิภายในประเทศและต่างประเทศ และการอภิปรายถกแถลง ไม่น้อยกว่า ๑๒ ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น ๑๒๙ ชั่วโมง

๔.๓.๒ ภาคปฏิบัติ แบ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นกลุ่มย่อย จำนวน ๔ กลุ่ม กลุ่มละ ๑๓ คน จัดทำบทความทางวิชาการการศึกษาดูงานต่างประเทศ

๔.๔ กิจกรรมเสริมและการศึกษาดูงาน แบ่งเป็น

๔.๔.๑ การปฐมนิเทศ

๔.๔.๒ ศึกษาดูงานในกรุงเทพมหานคร จำนวน ๑ ครั้ง

๔.๔.๓ การศึกษาดูงานในประเทศ จำนวน ๑ ครั้ง

๔.๔.๔ การศึกษาดูงานต่างประเทศ จำนวน ๑ ครั้ง

๔.๔.๕ การบรรยายพิเศษ การปัจฉิมนิเทศ และพิธีปิดหลักสูตร

๔.๕ การทำกิจกรรมเพื่อสาธารณะประโยชน์ (CSR) ตามความเหมาะสม ไม่น้อยกว่า ๑ ครั้ง

๔.๖ การเขียนบทความวิชาการคนละ ๓ บทความ ความยาวประมาณ ๑๐ หน้ากระดาษ เอ๔ ได้แก่

๔.๖.๑ บทความเกี่ยวกับหลักนิติธรรม จำนวน ๑ เรื่อง กำหนดส่งเดือนมีนาคม ๒๕๖๐

๔.๖.๒ บทความเกี่ยวกับหลักประชาธิปไตย จำนวน ๑ เรื่อง กำหนดส่งเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๐

๔.๖.๓ บทความเกี่ยวกับหลักสิทธิมนุษยชน จำนวน ๑ เรื่อง กำหนดส่งเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐

ทั้งนี้ ผู้ศึกษาอบรมคัดเลือกบทความส่วนบุคคลของตนเอง จำนวน ๑ เรื่อง เพื่อนำเสนอภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๐

๔.๗ พิธีพระราชทานประกาศนียบัตรชั้นสูง ศาลรัฐธรรมนูญจะกำหนดตามความเหมาะสม

๕. สถานที่ดำเนินการ

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ (อาคารเอ) ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

๖. ผู้รับผิดชอบ

กลุ่มงานวิทยาลัยรัฐธรรมนูญ สถาบันรัฐธรรมนูญศึกษา สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

๗. ตัวชี้วัดผลสำเร็จของโครงการ และเกณฑ์การพิจารณาผู้สำเร็จการศึกษอบรม

ผู้ทรงคุณวุฒิของศาลรัฐธรรมนูญประเมินผลการศึกษอบรมแล้วเห็นว่าประสบความสำเร็จ ในระดับ ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป สำหรับเกณฑ์การพิจารณาผู้สำเร็จการศึกษอบรม ประกอบด้วยผู้เข้ารับการศึกษอบรม ต้องเข้ารับการศึกษอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ และจัดทำเอกสารทางวิชาการตามจำนวนและส่งภายใน เวลาที่กำหนด

๘. การคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๕๒ คน หรือตามจำนวน และภาคส่วนต่าง ๆ ตามความเหมาะสม

๙. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การเมืองการปกครองของประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ได้รับการพัฒนาให้มีความเข้มแข็ง มั่นคง และยั่งยืน โดยเริ่มต้นด้วยการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักนิติธรรม หลักประชาธิปไตย และหลักสิทธิมนุษยชนที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ และเกิด ความร่วมมือของบุคลากรที่ดีจากทุกภาคส่วนเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และการดำเนินงานของหน่วยงาน ต่าง ๆ ในการสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาประเทศทางด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ และสังคม ตลอดจนสร้างองค์ความรู้ให้กับประชาชนเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติต่อไป
